

Maakuntahallitus päätti antaa Uudenmaan ELY-keskukselle seuraavan lausunnon:

Hämeenlinnan Moreeni ja Janakkalan Rastikangas muodostavat yhdessä kuntarajalleen valtakunnallisesti merkittävän logistiikka- ja yritysalueen, jonka yhteyksien parantaminen valtatielle 3 on ajankohtaista ja kiireellistä. Yritysalue muodostaa laajan seudullisen ja vaikutuksiltaan valtakunnallisen kokonaisuuden, MORE:ksi nimetyn alueen. Alueella on suuri potentiaali kehittyä yhdeksi Etelä-Suomen merkittävimmistä yritysalueista, alue on herättänyt yrityksissä kiinnostusta. Pelkästään alueen sijainti on ainutlaatuinen, sillä Hämeenlinna on tutkitusti Suomen logistinen keskipiste, mikä tarkoittaa, että logistisesti Hämeenlinna on Suomessa saavutettavampi, kuin mikään muu alue. MORE-alueesta onkin kehitymässä Suomen keskeisin ja suurin yritysekosysteemi, joka tarjoaa tuotannolle ja logistiikalle parhaat mahdolliset liiketoiminnan edellytykset. MORE tuo elinvoimaa laajalle alueelle.

MORE on Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan yhteishanke. Kansallisesti merkittävän hankkeen tavoitteena on, että 1 100 ha alueella on tarjolla 1 500 000 rakennusoikeusneliötä. MORE tarjoaa työtä jo nyt 80 yritykselle ja tulee tarjoamaan työtä yli 3 000 tekijälle Suomen kasvukäytävällä. Kyseessä on siten varsin poikkeuksellinen kuntayhteistyö, jossa kahden kunnan elinkeinoaluetta rakennetaan yhdessä.

MORE:n yhteyteen suunnitellaan myös uutta raskaan liikenteen ja HCT-kuljetusten tarpeita vastaavaa, tulevaisuuteen katsovaa, älyteknologialla varustettua levähdys-/palvelualueita. HCT-palvelualueen tarkoituksena on vastata raskaan liikenteen ja erityisesti HCT-kuljetusten tarpeita ja toimia älykkäitä logistisia palveluita tukevana alueena lähellä pääkaupunkiseudun liikenteellisiä hubeja. Palvelualue vastaa myös taikopaikkojen kysyntään, sillä erityisesti pääkaupunkiseudun raskaan liikenteen taikopaikkojen kapasiteetti on riittämätön.

HCT-palvelualue on satsaus nykyajan ja tulevaisuuden kuljetustarpeisiin. Keskus vähentää suurten rekkojen ylimääräistä ajoa ja syntyviä päästöjä pääkaupunkiseudulla ja pääväylällä sekä sen läheisyydessä. Alue voi toimia suunnannäyttäjänä ja näyteikkunana uusien, vähähiilisten ratkaisujen ja innovaatioiden soveltamiselle.

MORE-alueen kehittämisen, houkuttelevuuden, saavutettavuuden ja tehokkuuden kannalta keskeisessä roolissa on uusi Moreeni-Rastikangas-eritasoliittymä valtatielle 3. Liittymän saaminen on yksi tärkeimmistä yritysalueen kehittämistä ja laajenemista edistävästä tekijöistä, ilman sitä alue ei pääse kehittymään siten, kun potentiaalia on. Liittymä tulee nivomaan yritysalueen valtakunnallisesti ja kansainvälisesti houkuttelevaksi kokonaisuudeksi. Eritasoliittymän ja siihen kytkeytyvän HCT-palvelualueen tiesuunnitelma on laadittu ja lähetetty hyväksymiskäsittelyyn vuoden 2022 alussa. Hankkeella on suunnittelun puolesta toteuttamisvalmius vuosina 2024–2025.

Hanke parantaa merkittävästi alueen saavutettavuutta ja tukee elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Eritasoliittymän kustannusarvio on 12,1 miljoonaa euroa. Hämeenlinnan kaupunki ja Janakkalan kunta ovat omalta osaltaan valmiit osallistumaan eritasoliittymän kustannuksiin.

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnoille asettamassa tiesuunnitelmassa esitetään eritasoliittymää ramppeineen valtatielle 3. Suunnitelmassa eritasoliittymän yli kulkee Y1 tielinjaus ja Y1J jalankulku- ja pyörätieyhteys. Y1- ja Y1J-merkinnän mukaisilla yhteyksillä eritasoliittymä yhdistetään valtatiehen rinnalla kulkevaan maantiehen 130, sekä tien lounaispäässä Moreenin alueeseen ja sinne suunniteltavaan HCT-palvelualueeseen. HCT-palvelualue korvaa alueella nykyisin olevat, purettavat valtatiehen 3 levähdysalueet. Y1 ja Y1J yhteydet muutetaan asemakaavoituksen edetessä kaduksi. Suunnitelmassa maantien 130 linjausta muutetaan hieman, jotta Y1-yhteyden pituuskaltevuudesta saadaan toimiva.

Hämeen liitto pitää hanketta erittäin tärkeänä. Hanke on tunnistettu keskeisenä kehittämiskohteena myös Kanta-Hämeen liikennejärjestelmäsuunnitelmassa sekä Kanta-Hämeen lainvoimaisessa maakuntakaavassa 2040. Maakuntakaavassa valtatielle 3 on osoitettu uusi eritasoliittymä Hämeenlinnan ja Janakkalan rajalle. Merkintä osoittaa selvityksiin perustuen eritasoliittymän yleispiirteisen sijainnin. Maakuntakaavaa yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee maankäytöllisesti varautua eritasoliittymän ja sen tarvitsemien liityntäyhteyksien toteuttamiseen.

Maakuntakaavassa valtatiehen yli on merkitty tieliikenteen yhteystarve -merkintä, joka osoittaa yhteystarvetta moottoritien yli, jotta esimerkiksi valtatiehen jakamat teollisuus- ja varastoalueet (T), työpaikka-alueet (TP) sekä kiertotalousalueet (EKO) kytkeytyvät maankäytöllisesti paremmin toisiinsa.

Valtatie 3 on osoitettu merkinnällä merkittävästi parannettava tieyhteys. Kaavamääräyksen mukaisesti valtatieosuuksilla tulee kiinnittää huomiota joukkoliikenteen järjestyksen toimivuuteen. Lisäksi alueiden suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuus valtatiehen 3 täydentämiseen lisäkaistoilla.

Hämeen liitto toteaa, että tiesuunnitelma tukee maakuntakaavan tavoitteita ja on Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040:n mukainen. Liittymän sijainti noudattelee maakuntakaavaa ja eritasoliittymä yhdistää tien molemmiin puoleisen maankäytön valtatiehen 3 maakuntakaavan mukaisesti. Siltarakenteessa on huomioutu moottoritien kolmannet lisäkaistat ja ne on esitetty varauksena valtatiehen 3 poikkileikkauksessa keskialueen puolelle.

Joukkoliikenteen liityntäyhteydet on huomioutu suunnitelmassa valtatie 3 eritasoliittymän ramppeihin esitetyn joukkoliikennepysäkkivarauksin ja maantielle 130 ja yhteydelle Y1 esitetyn pysäkein.

Hämeen liitto puoltaa ja kiirehtii Moreenin eritasoliittymän toteuttamista valtatielle 3 tiesuunnitelman mukaisesti. Maakuntahallitus edellyttää, että eritasoliittymän rakentaminen sisällytetään valtion väyläverkon investointiohjelmaan 2023–2030 1A -hankekorin.